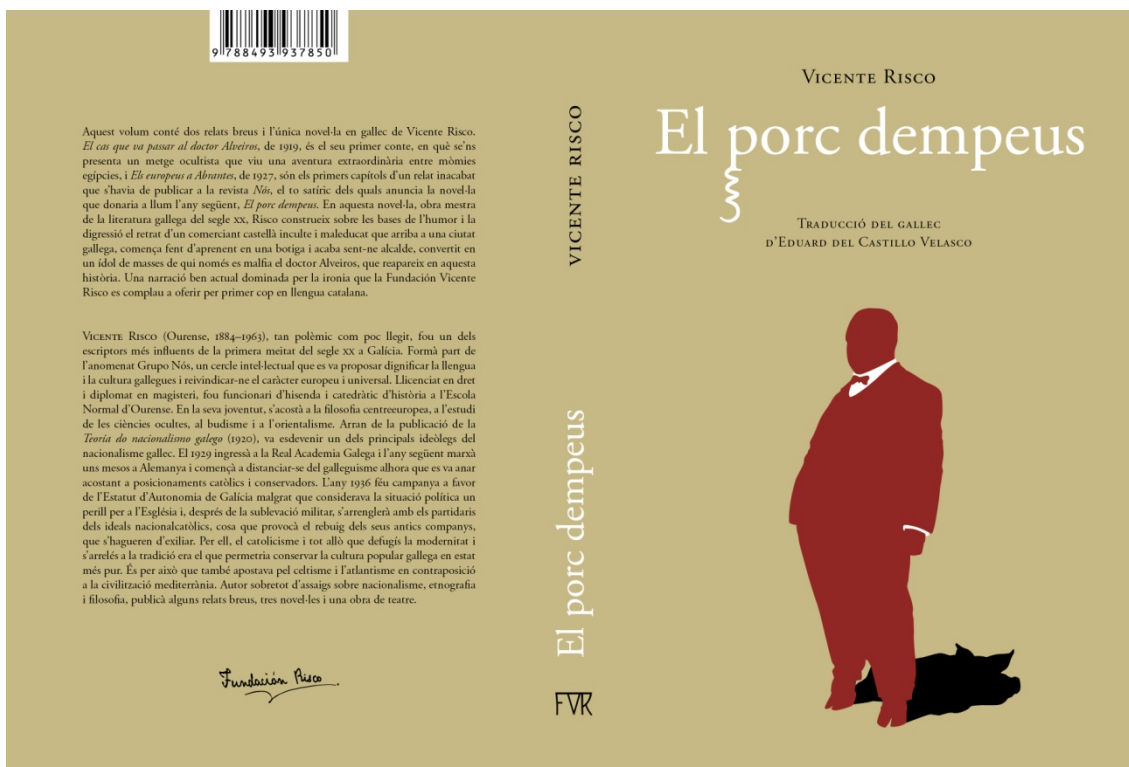

***El porc dempeus*. Traducción ao catalán de Eduard del Castillo Velasco d'O porco de pé. Allariz: Fundación Vicente Risco, 2014.**

Fragmento do inicio da novela.

En la postguerra, don Celidonio va ascendir de porc a verro i va arribar a Alcalde. La parenta es va inflar com el sac d'una gaita.

Ara és president de l'Assemblea Ciutadana i d'altres Societats. La parenta va firar-se un abric de xinxilla i *petit-gris*. Van fer-se una casa nova i tenen un altre automòbil. Encara en podrien tenir més.

Us referiré la vida de don Celidonio i del seu sogre i principal, Baldomero García, aquell que cridava als seus mossos: "Quan a casa meva hi entra una pesseta, perquè en torni a sortir cal fer un expedient!"

D'aquesta manera veureu com han canviat les coses amb el pas del temps.

De camí també us explicaré alguna cosa del seu antitètic antagonista, el doctor Alveiros, l'alliberador de la mòmia de Tutankamon, atès que no es pot concebre l'una sense l'altra, ja que a més de totes les altres coses que es veuran aquí, alquímicament, pel que fa als diners, el doctor Alveiros és el *Solve*, i don Celidonio és el *Coagula*.

No anirà malament una definició d'entelèquies:

Coagula. He fet la descoberta de la llei dels diners, que avui és la llei fonamental de l'Economia política. Aquesta llei és la següent:

«Els diners s'atreuen els uns als altres en raó directa de la seva massa, i sense consideració al quadrat de la distància.»

Quan jo vaig exposar aquesta llei a la taula del fons del Cafè Novelty, al costat de la porta de mirallets bisellats per on es va al pixador, em va dir l'Aser das Airas:

—Aquesta no és la descoberta; això no és més que la llei de “l’acumulació de la plusvàlua” de Karl Marx. Aquesta llei és la que fa concentrar el capital. I, a més, és una cosa bona, com vostè pot veure al paràgraf 18 del capítol II del resum de Bukharin, perquè només mitjançant la concentració del capital es pot arribar a una socialització centralitzada de la producció, i només si la producció està centralitzada es pot arribar a l’organització comunista.

La cosa no té retop: el senyor Daniel das Airas va fer els calés que tenia amb els rèdits, amb les hipoteques i amb els pactes de retrovenda; el seu fill, el Samuel, els va fer créixer pel mateix procediment; així fou com va aconseguir la fàbrica i les mines. El nét, l’Aser, és comunista. El pare i l’avi no van fer més que preparar l’adveniment del comunisme. Si triga gaire a venir, l’Aser seguirà amb els preparatius...

Bah! Tant se val! Per la meva bossa no hi correrà mai la plusvàlua, ni amb el comunisme ni sense; a veure si hi corre per la de don Celidonio i per la del Samuel das Airas...

Solve. Fos Karl Marx o fos jo qui va descobrir la llei dels diners, el que sé és que sí que es dóna. Ara bé, quan als diners els agafa la força centrífuga –com els passa quan jo ajunto uns patacons–, llavors no hi ha qui ho expliqui: es redueixen i s’escolen com l’aigua...